

378.6:62(477.54)НТУ"ХПІ"

П78



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

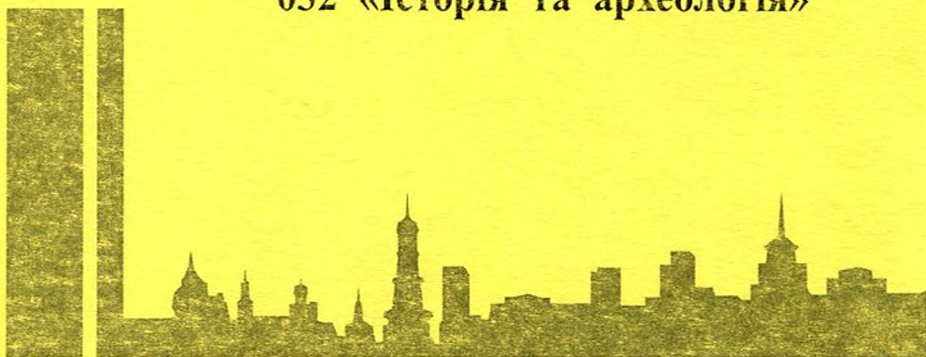
МЕТОДИЧНА  
ЛІТЕРАТУРА

## ПРОГРАМА ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

з навчальної дисципліни

ІСТОРІЯ  
НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ  
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

для аспірантів спеціальності  
032 «Історія та археологія»



Харків 2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

**Програма та  
методичні вказівки  
з навчальної дисципліни**

**Історія Національного технічного університету  
«Харківський політехнічний інститут»**

**для аспірантів спеціальності  
032 «Історія та археологія»**

Затверджено  
редакційно-видавничою  
радою університету,  
протокол № 2 від 29.06.2021 р.

Харків  
НТУ «ХПІ»  
2021

Програма та методичні вказівки з навчальної дисципліни «Історія Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» для аспірантів спеціальності 032 «Історія та археологія» / уклад.: Гутник М. В., Журило Д. Ю., Ткаченко С. С., Тверитникова О. Є. – Харків. : НТУ «ХПІ», 2021. – 56 с.

УКЛАДАЧІ: М. В. Гутник  
Д. Ю. Журило  
С. С. Ткаченко  
О. Є. Тверитникова

РЕЦЕНЗЕНТ: О. О. Петутіна

Кафедра українознавства, культурології та історії науки НТУ «ХПІ»

## Зміст

|                                                                                                                                        |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Компетентності.....</b>                                                                                                             | <b>5</b>  |
| <b>Результати навчання.....</b>                                                                                                        | <b>5</b>  |
| <b>Тематична структура курсу:.....</b>                                                                                                 | <b>7</b>  |
| <b>Лекція 1. Вступ до курсу. Вища технічна школа Європи.....</b>                                                                       | <b>8</b>  |
| <b>Лекція № 2. Відкриття Харківського практичного технологічного інституту та перші роки діяльності.....</b>                           | <b>9</b>  |
| <b>Семінар 1. Кирпичов В. Л. - фундатор вищої технічної освіти в Україні .....</b>                                                     | <b>10</b> |
| <b>Семінар 2. Студентське життя.....</b>                                                                                               | <b>11</b> |
| <b>Лекція № 3. Металурги й машинобудівники, хіміки та електротехніки ХПТІ та ХТІ. Діяльність ХТІ у роки Першої світової війни.....</b> | <b>12</b> |
| <b>Семінар 3. Комерціалізація наукової діяльності у ХТІ.....</b>                                                                       | <b>14</b> |
| <b>Лекція № 4. Харківський технологічний інститут у 20-ті роки ХХ ст... ..</b>                                                         | <b>15</b> |
| <b>Семінар 4. Реформування вищої школи в Україні «Українізація» навчального процесу в ХТІ, особливості та наслідки.....</b>            | <b>15</b> |
| <b>Лекція №5. Особливості організації підготовки інженерних і наукових кадрів у ХТІ у 1930-ті рр. ....</b>                             | <b>16</b> |
| <b>Семінар 5. Зародження електротехнічної освіти.....</b>                                                                              | <b>17</b> |
| <b>Семінар 6. Доба Великого терору в Україні.....</b>                                                                                  | <b>17</b> |
| <b>Лекція № 6. ХММІ, ХЕТІ, ХХТІ у роки Другої світової війни та перші повоєнні часи.....</b>                                           | <b>18</b> |
| <b>Семінар 7. Роль ректора М.Ф. Семка у подальшому зростанні ХПІ.....</b>                                                              | <b>20</b> |
| <b>Лекція № 7. Харківський політехнічний інститут.....</b>                                                                             | <b>21</b> |
| <b>впродовж 1950 - 1960-х рр.....</b>                                                                                                  | <b>21</b> |
| <b>Семінар 8. Реорганізація ХПІ у 1950 - 1960-ті рр.....</b>                                                                           | <b>23</b> |
| <b>Лекція № 8. ХПІ у 1970-1980-ті рр.....</b>                                                                                          | <b>23</b> |
| <b>Семінар 9. Науково-технічні школи ХПІ.....</b>                                                                                      | <b>24</b> |
| <b>Лекція № 9. ХПІ і здобуття Україною незалежності.....</b>                                                                           | <b>24</b> |
| <b>Лекція № 10. НТУ «ХПІ» у третьому тисячолітті.....</b>                                                                              | <b>25</b> |
| <b>Семінар 10. Новий поступ НТУ «ХПІ».....</b>                                                                                         | <b>27</b> |
| <b>Перевір себе.....</b>                                                                                                               | <b>28</b> |

|                                                            |           |
|------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Перевір себе.....</b>                                   | <b>29</b> |
| <b>Перелік тем для написання наукової презентації.....</b> | <b>33</b> |
| <b>Теми для написання есе.....</b>                         | <b>35</b> |
| <b>МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....</b>                                | <b>35</b> |
| <b>МЕТОДИ КОНТРОЛЮ.....</b>                                | <b>37</b> |
| <b>Контрольні запитання з курсу до іспиту.....</b>         | <b>37</b> |
| <b>СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....</b>                              | <b>42</b> |

Навчальне видання

**ПРОГРАМА ТА  
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ  
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
ІСТОРІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ  
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»  
ДЛЯ АСПІРАНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 032 «ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ»**

Укладачі:

ГУТНИК Марина Валеріївна  
ЖУРИЛО Дмитро Юрійович  
ТКАЧЕНКО Світлана Сергіївна  
ТВЕРИТНИКОВА Олена Євгенівна

Відповідальний за випуск професор Володимир СКЛЯР

Роботу рекомендував до друку професор Андрій КІПЕНСЬКИЙ

За авторською редакцією

План 2021 р., поз. 220.

Підп. до друку 08.09.2021.  
Гарнітура Times New Roman. Ум. друк. арк 2